

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcu **M. s.r.o.**, A. IČO X., zastúpeného JUDr. A.D., advokátom, T. proti žalovanému **O., a.s., P.** zastúpenému JUDr. M. B. advokátom, V., o **určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislava z 11. decembra 2007 č. k. 2 Cob 160/2007-139, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov dovolacieho konania vo výške 51,40 Eur (1 548,-- Sk) do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II. rozsudkom zo dňa 17. mája 2007 č. k. 23 Cb 130/06-118 určil, že odstúpenie žalovaného od zmluvy o obchodnom zastúpení O, a.s. v značkovej predajni obchodného zástupcu z 27. 03. 2004 v znení dodatku č. 1 z 01. 10. 2004 uzatvorenej so žalobcom, uskutočnené listom zo dňa 22. 03. 2006, je neplatné. Súčasne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 20 560,-- Sk (682,47 Eur).

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zmluvu o obchodnom zastúpení uzatvárala obchodná spoločnosť M., s.r.o. ktorej konateľom je A.B.. Dôvodom odstúpenia bolo podľa tvrdenia žalovaného porušenie záväzku, ktorý prijal žalobca v článku 51 bod 5 citovanej zmluvy. Z uvedeného článku vyplýva, že predmetný záväzok sa vzťahuje na obchodného zástupcu, t. j. obchodnú spoločnosť M., s.r.o. a nie na konateľa A.B. ako fyzickú osobu. Súd dospel k záveru, že obchodná spoločnosť M., s.r.o. predmetný záväzok neporušila, keďže nevykonávala predaj žiadnych služieb konkurenčných operátorov, ani takýto predaj nesprostredkovávala a ani sa na ňom nepodieľala, či už v tejto forme alebo ako spoločník alebo ako akcionár inej spoločnosti. Ako zamestnanec alebo fyzická osoba sa obchodná spoločnosť na žiadnej činnosti podieľať nemohla. Súd konštatoval, že citovaný článok zmluvy sa týkal iba obchodného zástupcu a v tomto prípade bola obchodným zástupcom obchodná spoločnosť a nie podnikateľ fyzická osoba, a teda ak chcel žalovaný, aby sa záväzok vzťahoval aj na konateľa obchodnej spoločnosti, mal to v zmluve riadne vymedziť.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na odvolanie žalovaného rozsudkom zo dňa 11. decembra 2007 č. k. 2 Cob 160/2007-139 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového konania vo výške 9 210,60 Sk (305,73 Eur) a náhradu trov odvolacieho konania vo výške 11 842,10 Sk (393,08 Eur) do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odvolací súd sa nestotožnil so záverom prvostupňového súdu, že z článku 51 bod 5 zmluvy, ktorý mal žalobca porušiť a bol dôvodom odstúpenia od zmluvy vyplýva, že záväzok sa vzťahuje na obchodného zástupcu, t. j. obchodnú spoločnosť M., s.r.o., a nie na konateľa A.B. ako fyzickú osobu, a teda že obchodná spoločnosť M., s.r.o., predmetný záväzok neporušila. Po poukaze na ustanovenie § 13 ods. 1 a § 133 Obchodného zákonníka uviedol, že konatelia majú dvojakú pôsobnosť, a to pôsobnosť štatutárneho orgánu, t.j. konajú v mene spoločnosti navonok vo všetkých veciach (vrátane pracovnoprávných vecí) a túto ich pôsobnosť nemožno s účinkami voči tretím osobám obmedziť, a pôsobnosť vo vnútorných záležitostiach spoločnosti, t.j. podieľajú sa na obchodnom vedení spoločnosti.

Dôvodom na zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa bola skutočnosť, že konanie konateľa zaväzuje spoločnosť, a preto porušenie článku 51 ods. 5 predmetnej zmluvy konateľom spoločnosti je treba považovať za porušenie záväzku spoločnosťou.

Žalobca podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., nakoľko rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobca v dovolaní uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu, že konanie konateľa zaväzuje samotnú spoločnosť. Podľa jeho názoru uvedené platí iba v prípade, že fyzická osoba ako konateľ koná v mene spoločnosti s ručením obmedzeným. Ak však fyzická osoba, ktorá je zároveň konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným, koná vo svojom mene a na svoj účet, je z tohto konania zviazaná fyzická osoba a nie spoločnosť, ktorej je fyzická osoba konateľom. Vyjadril tiež názor, že aby bolo možné súhlasiť s teóriou odvolacieho súdu, že konanie konateľa zaväzuje spoločnosť, a preto porušenie článku 51 ods. 5 konateľom spoločnosti je treba považovať za porušenie záväzku spoločnosťou, bolo by potrebné, aby fyzická osoba, ktorá je konateľom spoločnosti M.,s.r.o. konala v mene a na účet spoločnosti. V tomto konkrétnom prípade však A.B. ako fyzická osoba, ktorá okrem iného vykonávala aj funkciu konateľa spoločnosti M., s.r.o. vo svojom mene a na svoj účet, teda nie v mene spoločnosti M., s.r.o. dokladal mobilné telefóny do výkladu spoločnosti E., s.r.o. Žalobca v dovolaní tiež uviedol, že ustanovenie článku 51 ods. 5 Zmluvy o obchodnom zastúpení nezakazovalo štatutárnemu orgánu dokladať mobilné telefóny, ani akúkoľvek inú činnosť pre iného mobilného operátora alebo jeho obchodného zástupcu, prípadne sprostredkovateľa. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa vyjadril k podanému dovolaniu a uviedol, že z článku 51 ods. 5 zmluvy o obchodnom zastúpení je zrejmé, že v tomto ustanovení nejde o taxatívny výpočet spôsobov spolupráce s konkurenciou, ale ide iba o exemplifikatívny výpočet. Účelom tohto ustanovenia je upraviť akýkoľvek zákaz spolupráce s konkurenciou, teda aj prostredníctvom konateľa obchodného zástupcu, čoho si žalobca musel byť vedomý. Navrhoval dovolanie žalobcu zamietnuť a zaviazat' ho na náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie žalobcu bolo podané v lehote oprávnenou osobou, obsahuje náležitosti stanovené § 241 O. s. p. a smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, prejednal dovolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 243a ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny.

Žalobca v konaní navrhol, aby súd určil, že odstúpenie žalovaného od Zmluvy o obchodnom zastúpení O., a.s. v značkovej predajni obchodného zástupcu z 27. 03. 2004 (ďalej len zmluva o obchodnom zastúpení) je neplatné, nakoľko neporušil čl. 51 ods. 5 tejto zmluvy.

V konaní nie je sporné, že medzi účastníkmi konania vznikol platný zmluvný vzťah, od ktorého žalovaný odstúpil s poukazom na porušenie čl. 51 ods. 5 zmluvy o obchodnom zastúpení. Konateľ žalobcu vypovedal, že bol v pracovnoprávnom vzťahu so spoločnosťou E., s.r.o. ktorá vykonávala obchodné zastúpenie pre konkurenčného operátora T., a.s. a v jej predajni podpísal kúpnu zmluvu, na základe ktorej bol predaný jeden telefón.

V dovolacom konaní zostalo posúdiť právnu otázku, či sa zákaz konkurencie obsiahnutý v článku 51 ods. 5 zmluvy o obchodnom zastúpení vzťahuje aj na konateľa obchodnej spoločnosti ktorá tento záväzok prijala.

Podľa článku 51 ods. 5 zmluvy o obchodnom zastúpení obchodný zástupca sa zaväzuje, že po dobu platnosti tejto zmluvy nebude uskutočňovať vo svojej značkovej predajni a ani mimo nej v žiadnych iných svojich maloobchodných predajniach a predajných miestach, predaj žiadnych služieb v oblasti elektronickej komunikácie poskytovaných iným telekomunikačným podnikom a že tieto nebude ani sprostredkovať, a to či už priamo alebo prostredníctvom inej osoby a že na ich predaji a ani na sprostredkovaní ich predaja sa ani nebude po celú túto dobu žiadnym iným spôsobom alebo vo forme podieľať alebo zúčastňovať, a to či už v existujúcej svojej doterajšej právnej forme alebo v akejkoľvek svojej inej neskoršej právnej forme a ani ako fyzická osoba alebo ako zamestnanec, či spoločník alebo akcionár inej obchodnej spoločnosti alebo ako člen jej štatutárneho alebo iného orgánu a pod.

Dovolací súd, v súlade s názorom odvolacieho súdu, dospel k záveru, že zákaz vykonávania vyššie uvedených činností sa vzťahuje aj na štatutárny orgán žalobcu. Podľa ustanovení hmotného práva právnická osoba vzhľadom na svoj „fiktívny charakter“ koná štatutárnym orgánom alebo za ňu koná zástupca.

Účelom článku 51 ods. 5 zmluvy o obchodnom zastúpení bolo stanovenie jednoznačného zákazu uskutočňovania činností v oblasti elektronickej komunikácie v prospech iných (konkurenčných) telekomunikačných podnikov. Reštrikčný výklad tohto článku t.j., že sa vzťahuje iba na obchodného zástupcu ako právnickú osobu a nie aj na konateľov obchodného zástupcu, by poprel jeho samotný význam a účel.

Okrem uvedeného podľa názoru dovolacieho súdu aj zo samotného obsahu článku 51 ods. 5 zmluvy o obchodnom zastúpení možno vyvodiť uvedený záver. Nakoľko článok 51 ods. 5 stanovuje, že obchodný zástupca sa zaväzuje, že po dobu platnosti tejto **zmluvy nebude** uskutočňovať vo svojej značkovej predajni a ani mimo nej v žiadnych iných svojich maloobchodných predajniach a predajných miestach, predaj žiadnych služieb v oblasti elektronickej komunikácie poskytovaných iným telekomunikačným podnikom, a že tieto **nebude ani** sprostredkovať, a to či už priamo alebo prostredníctvom inej osoby, a to či už v existujúcej svojej doterajšej právnej forme alebo v akejkoľvek svojej inej neskoršej právnej forme a ani ako fyzická osoba alebo ako zamestnanec či spoločník alebo akcionár inej obchodnej spoločnosti alebo ako člen jej štatutárneho alebo iného orgánu.

Naviac tento článok končí slovom a podobne, z čoho je zrejmé, že jeho obsah možno primerane rozšíriť.

So zreteľom na vyššie uvedené a so stotožnením sa v celom rozsahu s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho skutkovými a právnymi závermi, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

Žalovanému dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške vo výške 51,40 Eur (1 548,-- Sk) pozostávajúcu v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb zo sumy 1 370,--
Sk - písomné podanie na súd, 1x režijný paušál 178,-- Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. apríla 2009

JUDr. Beáta Miničová , v. r.
predsedníčka senátu